

La visita de Munchausen. 2007
11 fotografies, 57 x 84 cm, edició de 25 exemplars
Raiña Lupa Edicions

© Francesc Torres, VEGAP, Lleida, 2009. Imprimat: ABB Grafiques de la Diputació de Lleida. Diposit Legal: L7812009

Ajuntament d'Agramunt

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
i Mitjans de Comunicació

Diputació de Lleida

INSTITUT
D'ESTUDIS
ILERDENCS
Fundació Pública de la Diputació de Lleida

Consell Comarcal de l'Urgell

HORARI D'HIVERN

Del 21 de setembre al 20 de juny

de dimarts a divendres, de 10 h a 13 h i de 16 h a 19 h
dissabtes, d'11 h a 14 h i de 17 h a 19 h
diumenges, d'11 h a 14 h

DIES DE TANCAMENT

1 i 6 de gener, 6 i 8 d'abril, 1 de maig, 24 de juny, 25 i 26 de desembre

SERVEI EDUCATIU

L'Espai ofereix visites comentades amb tallers complementaris per als centres educatius.

AMICS DE L'ESPAI GUINOVART

Informació i subscripcions | Tel, 973 39 27 31

INFORMACIÓ I CONCERTACIÓ DE VISITES EN GRUP
Reserva anticipada Tel i Fax: 973 39 09 04

PATROCINA

Plaça del Mercat, s/n Tel | Fax: 973 39 09 04
25310 Agramunt A/e: info@espai.guinovart.es

Francesc Torres
La visita de Munchausen

11 octubre | 29 novembre 2009
Agramunt (Lleida)

LA VISITA DE MUNCHAUSEN

El poble vell de Belchite va ser front durant la Guerra d'Espanya.

Va canviar de mans tres vegades. Primer va ser pres pels feixistes, després reconquerit pels republicans i repres de nou, finalment, pels que van guanyar la guerra. Hi van haver molts morts, alguns sepultats al lloc on van caure. L'atac republicà va ser liderat pels voluntaris americans de la Brigada Lincoln dirigida per Robert Hale Merriman, professor de ciències econòmiques a la Universitat de Berkeley. Va morir més tard durant la retirada de l'Ebre.

El poble vell de Belchite mai no es va reconstruir. Es va aixecar per decret un nou poble al costat del vell, com a mà d'obra es van emprar presoners de guerra de l'exèrcit vençut.

Cinquanta anys després de la batalla que va distingir a Merriman, el 1987, Terry Gillian, membre fundador de Monty Python, va dirigir una pel·lícula titulada *Las aventuras del Baró Munchausen*, que utilitzava el vell Belchite com a escenari natural. Necessitava una antiga ciutat europea destruïda per la guerra i Belchite constituïa una escenografia *ready made* impossible de superar amb cartó pedra, però no de completar amb artifici on calgués.

Vaig poder fotografiar el resultat d'aquella barbàrie el dia següent del final del rodatge abans que s'ho emportessin tot. Aquestes imatges mostren el que vaig veure. El poble semblava un cadàver maquillat i vestit de pallaso. Reproduccions molt realistes d'edificis, muralles i parets de guix sustentades per mecano tub, tot construït per veure's frontalment, havien estat afegides en diverses parts. Canons, bales d'artilleria, taüts, falsos artefactes de setge i assalt romaniac al voltant del perímetre del poble al costat d'escombraries de tot tipus. Els edificis originals en ruïnes havien estat pintats amb esprai per semblar ennegrits pel fum dels incendis i la pólvora. Els interiors dels edificis també havien estat pintats per ocultar el color anyil típic de la regió i per fer la impressió d'estar empaperats. Es van afegir antigalles per rematar l'efecte. Davant la mateixa església que Merriman havia atacat al front dels seus homes com a últim reducte enemic, s'havia erigit un patíbul en el qual penjaven gronxant-se pel vent tres nusos de forca.

La guerra com a simulacre, la història com a acudit. Memòria, sacrifici i sofriment profanats per estèrils bufonades sobre tombes sense nom.

Tan sols els imbècils es prenen les coses seriosament.

Francesc Torres
Febrer 2007

LA VISITA DE MUNCHAUSEN

El pueblo viejo de Belchite fue frente durante la Guerra de España.

Cambió de manos tres veces. Primero fue tomado por los fascistas, luego reconquistado por los republicanos y retomado de nuevo, finalmente, por los que habrían de ganar la guerra. Hubo muchos muertos, algunos sepultados donde cayeron. El ataque republicano fue liderado por los voluntarios americanos de la Brigada Lincoln al mando de Robert Hale Merriman, profesor de ciencias económicas en la universidad de Berkeley. Murió más tarde durante la retirada del Ebro.

El pueblo Viejo de Belchite nunca se reconstruyó. Se levantó por decreto un nuevo pueblo pegado al viejo utilizando como mano de obra a prisioneros de guerra del ejército vencido.

Cincuenta años después de la batalla que distinguió a Merriman, en 1987, Terry Gillian, miembro fundador de Monty Python, dirigió una película titulada "Las Aventuras del Barón Munchausen" utilizando el Belchite viejo como escenario natural. Necesitaba una antigua ciudad europea destruida por la guerra y Belchite constituía una escenografía ready made imposible de superar con cartón piedra, pero no de completar con artificios donde hiciera falta.

Pude fotografiar el resultado de aquella barbarie al día siguiente del final del rodaje antes de que se lo llevaran todo. Estas imágenes muestran lo que vi. El pueblo parecía un cadáver maquillado y vestido de payaso. Reproducciones muy realistas de edificios, murallas y paredes de yeso sustentadas por mecano-tubo, construido todo para verse frontalmente, habían sido añadidas en varias partes. Cañones, balas de artillería, ataúdes, falsos artefactos de sitio y asalto yacían alrededor del perímetro del pueblo junto con basura de todo tipo. Edificios originales en ruinas habían sido pintados con spray para parecer ennegrecidos por el humo de los incendios y la pólvora. Los interiores de los edificios también habían sido pintados para ocultar el color añil típico de la región y para dar la impresión de estar empapelados. Se añadieron antigallas para rematar el efecto. Al frente de la misma iglesia que Merriman había atacado al frente de sus hombres como último reducto enemigo, se había erigido un patíbulo en el que colgaban mecidos por el viento tres nudos de horca.

La guerra como simulacro, la historia como chiste. Memoria, sacrificio y sufrimiento desacralizados por inanes bufonadas sobre tumbas sin nombre.

Sólo los imbéciles se toman las cosas en serio.

Francesc Torres
Febrero 2007

La Fundació Privada Espai Guinovart d'Agramunt es complau a convidar-vos a l'exposició

Francesc Torres
La visita de Munchausen

La inauguració de l'exposició tindrà lloc el **diumenge** dia 11 d'octubre a les 11.30 h

L'exposició romandrà oberta del 11 d'octubre al 29 de novembre de 2009

PROPERES ACTIVITATS

Exili i poesia
III Trobada de Poetes per la Pau
14 de novembre de 2009, dia del poeta empresonat.